

■ از جمله مهم‌ترین موانع توسعه خط تولید فولاد کشور، عدم حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت از این صنعت است، به‌گونه‌ای که این وزارتخانه طی ۲ سال اخیر، همواره در ارائه مجوزهای لازم برای احداث و توسعه خط تولید نورد گرم در کشور تعلل کرده است. تأخیر و سنگ‌اندازی‌های وزارت صمت در این رابطه در حالی رقم می‌خورد که شرکت چینی طرف قرارداد با ایران، طی ۲ هفته مجوزهای لازم را از مراجع مربوط در کشور خود اخذ کرده است

به گزارش «وطن امروز»، صنعت فولاد را می‌توان یکی از بنیان‌های مهم اقتصاد در هر کشوری برشمرد، به‌گونه‌ای که حتی مصرف سرانه فولاد به‌عنوان شاخصی به منظور ارزیابی صنعتی بودن یک کشور مطرح است. امروز در کشور ما نیز فولاد باحضور در بخش‌های مهم تولیدی و صنعتی کشور، نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند، به‌گونه‌ای که افزون بر ۶۰۰ صنعت به‌عنوان صنایع پایین‌دستی از آن تغذیه می‌کنند. صنعت فولاد بتازگی دچار چالش جدیدی شده است؛ آمریکا به بهانه پاسخ موشکی ایران به ترور شهید سلیمانی این صنعت را تحریم کرده است. وزیر خزانهداری آمریکا به دستور دونالد ترامپ تحریم‌های جدیدی را علیه ایران وضع کرده است. به گفته وزیر خزانهداری آمریکا، ۸ مقام ایرانی از جمله فرمانده بسیج در فهرست تحریم‌های جدید قرار گرفته‌اند. بر اساس بیانیه‌ای که وزارت خزانهداری آمریکا هم‌زمان با نشست خبری «استیون منوچین» منتشر کرد، آمریکا علاوه بر ۸ مقام ارشد جمهوری اسلامی ایران، بخش قابل توجهی از صنعت فلزات ایران را- که در بیانیه این وزارتخانه از آن به عنوان یک صنعت چند میلیارددلاری نام برده شده- نیز تحریم کرده است. وزارت خزانهداری آمریکا که پیش از این شرکت فولاد مبارک (بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد در ایران) را تحریم کرده بود، در بیانیه جدید خود ضمن اشاره مجدد به نام این شرکت، از تحریم شرکت‌های دیگری شامل فولاد صبا، فولاد هرمزگان، فولاد اصفهان، فولاد کاوه جنوب، فولاد آلیاژی ایران، شرکت صنعتی و معدنی گل‌گهر، شرکت صنعتی و معدنی چادرملو، آهن و فولاد ارفع، شرکت آلومینیوم ایران، شرکت آلومینیوم مهدی، شرکت ملی مس ایران، فولاد خوزستان و شرکت آهن و فولاد غدیر خبر داد. نهادهای خارجی هم در فهرست تحریم‌های جدید ایران دیده می‌شوند؛ شرکت تجاری پاملچل پکن به دلیل خرید مستمر فولاد از فولاد مبارک اصفهان تحریم شد، پاور انکر لیمیتد درسیشل که برای شرکت تجاری پاملچل پکن خرید می‌کرده است و شرکت دریایی هونگیوان که کشتی‌اش برای حمل فولاد تولیدی فولاد مبارک استفاده شده است.

تبارشناسی تحریم‌های پیش رو نشان می‌دهد آمریکا به دنبال محدودسازی اقدام صادرات غیرنفتی ایران است و از این طریق می‌خواهد درآمدهای ارزی را تحت تأثیر قرار دهد. باید توجه داشت در چند سال اخیر توجه دشمنان بیش از تحریم کالاهای وارداتی به سمت کالاهای ارزآور رفته است. گفتنی است با توجه به سوابق چنین تحریم‌هایی برای ایران هیچ مشکلی پیش نمی‌آید، بلکه هزینه واردات برای دیگر کشورها بالا می‌رود و باعث می‌شود نتوانند در مسیری استاندارد پول را به ایران برسانند. آمریکا می‌خواهد به هر شکل فشار خود را برای افزایش قیمت ارز در داخل ایران بالا ببرد. در این برهه حساس حرکت به سمت متحدان منطقه‌ای، استفاده از رم‌ازر و پیمان‌های پولی دوجانبه می‌تواند از جمله راه‌حل‌های

«وطن امروز» از وضعیت صنعت فولاد و تأثیر تحریم‌های جدید آمریکا بر این صنعت گزارش می‌دهد

چکش فولادی بر تحریم

گروه اقتصادی: صنعت فولاد بتازگی با تحریم‌های جدید از سوی آمریکا روبه‌رو شده است. سال پیش هم شرکت فولاد مبارک اصفهان توسط وزارت خزانهداری آمریکا تحریم شده بود اما تولید و صادرات این شرکت رشد کرد. تجربه فولاد مبارک و وضعیت‌های فعالان صنعت فولاد و کارشناسان نشان می‌دهد تحریم‌های آمریکا مشکل چندانی برای این صنعت ایجاد نمی‌کند و چالش‌ها و موانع داخلی هستند که مانع توسعه مناسب صنعت فولاد می‌شوند.

کاهش این فشار باشد.

■ **رشد ۶۰ درصدی صادرات محصولات فولادی**

با وجود فشارها و تحریم‌های آمریکا، شرکت‌های بزرگ فولادسازی کشور شهریورماه امسال متوسط رشد ۶۰ درصدی صادرات را به ثبت رساندند. به گزارش «پدیرور»، در شهریورماه امسال شرکت‌های بزرگ فولادسازی ۵۸۴ هزار تن انواع محصولات فولادی روانه بازارهای صادراتی کردند. در میان صادرکنندگان، فولاد آلیاژی ایران رشد ۱۶۸ درصدی را کسب کرد و پس از آن فولاد مبارک رشد ۱۶۰ درصدی و فولاد خراسان رشد ۱۳۱ درصدی را تجربه کردند. در همین حال طی ۶ ماه نخست سال جاری بیشترین تناژ صادراتی با بیش از یک میلیون تن در اختیار فولاد خوزستان بود. در این مدت فولاد مبارک با صدور ۷۵۲ هزار تن در جایگاه دوم قرار گرفت و ذوب‌آهن اصفهان با صادرات ۵۷۶ هزار تن در رتبه سوم ایستاد. مجموع صادرات ۶ ماه ۹۸ شرکت‌های بزرگ از ۳/۴ میلیون تن عبور کرد که این رقم ۳ درصد بیش از مدت مشابه سال قبل است. شرکت‌های

صادرکننده فولاد که در این آمار قرار داشتند شامل فولاد مبارک، فولاد خوزستان، ذوب‌آهن اصفهان، فولاد خراسان، فولاد آلیاژی ایران، فولاد هرمزگان، فولاد اکسین، فولاد آذربایجان، فولاد کاوه جنوب، صبا فولاد، فولاد بناب و چادرملو بوده‌اند.

به اذعان فعالان صنعت فولاد، مشکلاتی که تحریم‌های آمریکا برای صنعت فولاد ایجاد می‌کند در برابر مشکلات و موانع داخلی ناچیز است. عمده چالش صنعت فولاد داخل، عدم حمایت بانک‌ها در تأمین نقدینگی و هزینه بالای بهره‌های بانکی است. مواردی چون توجه نکردن به مدیریت اکتشاف مواد معدنی بویژه سنگ آهن و عدم توجه به تولید فولادهای کیفی و آلیاژی دارای ارزش افزوده بالا و تمرکز بر تولید فولادهای ساده کربنی در واحدهای تولیدی، ضعف زیرساخت‌ها از لحاظ ظرفیت و قیمت و هزینه‌های سنگین حمل‌ونقل ریلی هم چالش‌های مهم این حوزه محسوب می‌شود. صحبت از چالش‌ها و شنیدن مشکلات از زبان مدیران و دست‌اندر کاران این صنعت باید با ارائه راهکارهای درست، چالش‌ها را به فرصت تبدیل کند. برای نمونه

حفظ ذخایر ارزی و ایجاد اشتغال با توسعه خط تولید نورد گرم

نورد گرم را در باید

به گفته بسیاری از کارشناسان، این نیاز، صرفاً با راه‌اندازی خط تولید جدید نورد گرم در کشور رفع می‌شود.

همچنین نیاز قابل توجه صنعت اتومبیل‌سازی به ورق‌های خاص استحکام‌بالای سبک DP۱۸۰، جهت استفاده در بدنه خودروها که باعث سبک‌سازی و استحکام بخشیدن به بدنه خودرو و در نتیجه کاهش آلودگی، ایمنی بالا و صرفه‌جویی هزینه‌های سوخت آن می‌شود، با راه‌اندازی خط تولید جدید نورد گرم، تأمین خواهد شد.

۵- نورد گرم برای شمش‌های بزرگ مناسب است

■ **نقش خطوط تولید نورد گرم در صنایع مختلف**

با وجود نفت‌خیز بودن کشور و نیاز بسیار زیاد صنعت نفت

به لوله‌های انتقال ذخایر نفت و گاز کشور، امکان تولید رول ورق

جهت ساخت لوله‌های باقطر بزرگ و ضخامت زیاد وجود ندارد.

وقتی مشکل بعد مسافت از منابع معدنی و آب از دغدغه‌های اصلی محسوب می‌شود، پس اکتشاف و استخراج معادن بزرگ مقیاس و تأمین مواد اولیه مورد نیاز و استقرار واحدهای فرآوری ارزش در مقیاس اقتصادی در جوار معادن و دریا باید در دستور کار قرار گیرد.

مدیریت زنجیره ارزش تولیدات با توجه به ترکیب سبید تولیدات باید تغییر کند و فولادهای با ارزش افزوده بالاتر در برنامه تولید قرار گیرد. دولت باید از تغییرات مداوم تعرفه‌ها و قوانین بر بخش معدن جلوگیری کند تا محیط آرام مالی سبب جذب و توسعه سرمایه‌گذاری شود؛ در حل حاضر کمبود سرمایه از مشکلات صنعت فولاد است پس دولت باید در راستای ثبات مالی کشور تلاش جدی داشته باشد.

■ **مدیریت بازار بر محور صادرات**

یکی از مسائل مهمی که از مشکلات معدنی‌ها محسوب می‌شود، قوانین محدودکننده صادرات است؛ در شرایطی که برخی مواد معدنی نیاز داخلی ندارند و تنها متقاضی خارجی

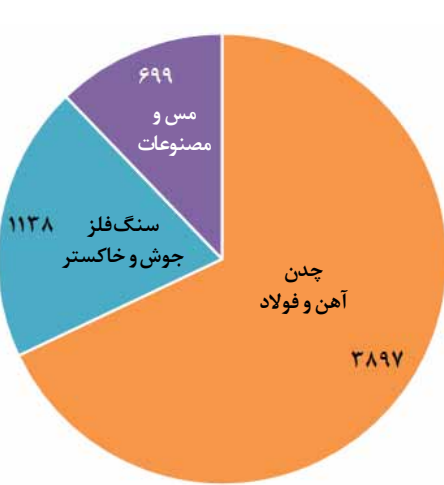
یکشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۸
وطن امروز | شماره ۲۸۴۰
[**اقتصادی**]

دارند. تنها تولید محصول با کیفیت، صادرات را متحول نمی‌کند بلکه تولیدکنندگان ما باید شناخت درست از بازار داشته باشند و محصولات را با قیمت درست و بموقع صادر کنند. برای موفقیت در سطح بین‌المللی شناخت بازار خارجی باید از اولویت‌های تولیدکنندگان باشد. در مقابل باید سیاست کنترلی بر واردات فولاد و محصولات فولادی اعمال شود. زمانی که دولت به ازای مطالبات خود از کشوری محصول فولادی آنها را وارد می‌کند، تعادل بازار داخلی را به هم می‌زند.

■ **ارائه تسهیلات بانکی و اعتباری**

بهره‌مند شدن بنگاه‌ها از تسهیلات مالی و اعتبارات و حمایت مالی از بخش خصوصی از طریق ارائه تسهیلات بانکی و اعتباری نیز لازمه ارتقا در این حوزه از صنعت است. عمده چالش صنعت فولاد داخل، عدم حمایت بانک‌ها در تأمین نقدینگی و هزینه بالای بهره‌های بانکی است. صنعت فولاد، برای تأمین هزینه‌های مالی از جمله فروش اعتباری و مدت‌دار به مشتریان و تأمین مالی طرح‌های توسعه‌ای و… نیازمند منابع مالی فراوان با نرخ مناسب است. افزایش هزینه فولادسازان داخلی در این بخش می‌تواند از رقابت‌پذیری آنها در محیط بین‌المللی کاسته و صادرات را تحت‌تأثیر قرار دهد. با توجه به مصرف نسبی از فولاد تولیدی در دنیا و ایران در بخش مسکن و ساخت‌وساز، کاهش این فعالیت‌ها و رکود حاکم بر بخش مسکن در سنوات اخیر، تهدیدی برای توسعه سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد محسوب می‌شود. با توجه به مشکلات حمل‌ونقل و فاصله کارخانه‌های فرآوری و تولید محصولات فولادی از معادن منابع اولیه، ساماندهی و توسعه زیرساخت‌ها از قبیل احداث خطوط ریلی، بندار و اتوبان‌ها می‌تواند تأثیر بسزایی بر قیمت تمام‌شده یک محصول فولادی داشته باشد.

درآمد صادراتی مشمول تحریم (میلیون دلار)

خرازی) انجام شد که البته این اقدامات و پیگیری‌ها به سبب بدقولی طرف خارجی و همچنین به واسطه اعمال تحریم‌های آمریکا، به سرانجام نرسید.

به علت ۱۲ سال بدعهدی طرف‌های اروپایی و چالش‌های پیش‌رو برای تکمیل طرح شهید خرازی نورد گرم ۲، قرارداد توسعه این خط تولید، در راستای تکمیل طرح شهید خرازی در فولاد مبارک، با کشور چین منعقد شده است. بر این اساس قرار است همه مسؤولیت طراحی و اجرای خط نورد گرم ۸ هزار میلیارد تومانی فولاد مبارک به شرکتی چینی سپرده شود. با راه‌اندازی این خط نورد گرم جدید، امکان تأمین داخلی نیاز خودروسازان و دیگر صنایع به ورق‌های خاص با فناوری بالاتر فراهم و از خروج ارز از کشور برای این منظور جلوگیری می‌شود.

■ **دولت، مانع اصلی عدم توسعه خط تولید نورد گرم**

از جمله مهم‌ترین موانع توسعه خط تولید فولاد کشور، عدم حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت از این صنعت است، به‌گونه‌ای که این وزارتخانه طی ۲ سال اخیر، همواره در ارائه مجوزهای لازم برای احداث و توسعه خط تولید نورد گرم در کشور تعلل کرده است. تأخیر و سنگ‌اندازی‌های وزارت صمت در این رابطه در حالی رقم می‌خورد که شرکت چینی طرف قرارداد با ایران، طی ۲ هفته مجوزهای لازم را از مراجع مربوطه در کشور خود اخذ کرده است. در نهایت باید افزود با توجه به نیاز قابل توجه صنایع مختلف داخلی- و وجود ظرفیت صادراتی قابل توجه در این صنعت- به تولید ورق‌های فولادی و همچنین کسری بودجه کشور، تسریع در توسعه خط تولید نورد گرم ۲ در کشور ضروری است. با این حال، به سبب عدم حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت و نفوذ و لابی واردکنندگان فولاد، طرح مذکور طی سال‌های اخیر، معطل مانده است.

صنعت فولاد در کارزار تحریم‌ها تنهاتست

فولاد، چشم انتظار حمایت دولت

همچنین زهرا سعیدی‌مبارک، نماینده مجلس با اشاره به لزوم خودکفایی در صنعت فولاد در بخش تولید نورد گرم افزود: «ما به دنبال این هستیم در بخشی از صنایع به خودکفایی برسیم. یکی از این صنایع بخش نورد گرم فولاد است. ما از وزارت صنایع تقاضا داشته‌ایم به طور جدی از تولید این محصول در کشور حمایت کند». عبدالله رضیان، دیگر نماینده مجلس در تیرماه روند کند اعطای مجوز ایجاد خطوط تولیدی در صنعت فولاد گفت: مجلس در زمینه اعطای سریع مجوز به صنایع استراتژیک، ریزنی‌هایی با وزارت صنعت، معدن و تجارت داشته و فشارهایی به وزارتخانه آورده است، زیرا عمده مشکل صنایع مربوط به وزارت صنعت، معدن و تجارت، تأخیر و عدم اعطای مجوز است.

■ **تأکید نمایندگان مجلس بر لزوم حمایت از صنعت فولاد** طی هفته‌های اخیر برخی نمایندگان مجلس با اشاره به اهمیت حمایت از صنعت فولاد، تأکید ویژه‌ای بر برخورد قاطع با مخالفان توسعه این صنعت داشتند. در همین راستا، نادر قاضی‌پور، نماینده مجلس در رابطه با سنگ‌اندازی برخی مسؤولان کشور در مسیر تولید کالاهایی نظیر نورد گرم عنوان کرد: «باید با کسانی که با تولید این گونه محصولات مخالفت می‌کنند، برخورد شود. امیدواریم با پیگیری‌های مجلس، تولید محصولات در کشور افزایش یابد تا گامی در مسیر اشتغال‌زایی برداشته شود». از منظر این نماینده مجلس، باید از صنایع آهن و فولاد به این دلیل که صنایع موتور پیشرفت کشور هستند، حمایت و از کارکنان این محصولات به دلیل اشتغال‌زایی فراوانی که دارند صیانت کنیم.

نماینده مجلس در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

وزارت صمت در توسعه صنعت فولاد سنگ‌اندازی نکند

داخلی‌سازی را رو آوردن به توانمندی‌های داخلی است. در سفری به کره‌جنوبی متوجه شدم در آنجا شرکت تولیدی ورق‌های فولادی وجود دارد در حالی که خودشان مواد معدنی ندارند و حدود ۹۰ درصد از مواد اولیه این بخش را از خارج وارد می‌کنند؛ در واقع با تکنولوژی بالایی که به دست آورده بودند، از مواد اولیه وارداتی، ورق‌های فولادی تولید و به سرتاسر دنیا صادر می‌کردند. وی ادامه داد: با توجه به مشکلات انتقال ارز و کمبود ارز و موانعی که در ارتباط با واردات برای ما ایجاد کردند، بحث نهضت ساخت داخل شکل گرفت. هر چقدر محصولات تولید داخل، کیفیت بهتری داشته باشد و از تکنولوژی بالا استفاده شود، به همان میزان ارزش افزوده بالاتری خواهد داشت. در صورت توسعه خط تولید نورد گرم در کشور، ضمن جلوگیری از خروج ارز از کشور، هزینه تمام‌شده تولید نیز پایین خواهد آمد. ملکی درباره تعلل وزارت صمت در اعطای مجوزهای لازم جهت توسعه خط تولید نورد گرم افزود: متأسفانه یکی از مشکلات داخلی، سیستم فشل اداری ما است که هنوز به روز نشده و به همین سبب برای گرفتن مجوز برای خطوط مولد تولید در بسیاری از بخش‌های اقتصادی، به جای ۷ خان باید از ۵۰ خان عبور کنیم. نماینده مردم در مجلس در پاسخ به این سؤال که آیا با احداث خط تولید نورد گرم در کشور موافقتی؟ گفت: نه تنها می‌موافقم، بلکه هر انسان عاقلی نیز با این موضوع، موافق است، زیرا اگر بتوانیم محصول نهایی (ورق‌های فولادی در فرآیند نورد گرم) را در داخل تولید کنیم، چندین برابر ارزش افزوده دارد.

